

Til:

- Helse- og omsorgsdepartementet

Oslo, 13. oktober 2021

Ref.: 278/21/OT/ph

Forslag til endringer i regelverket for organisering av klagenemndene som behandler helsesaker

Dette høringsvaret gjelder forslaget om endringer i regelverket for organisering av klagenemndene som behandler helsesaker og spesifikt om å redusere Helsepersonellnemda fra syv til fem medlemmer.

Det fremgår ikke eksplisitt hvilke av nemdas medlemmer man ønsker å ta ut. De følgende argumenter er derfor rettet mot det tilfelle at nemdas faste psykologmedlem tas ut.

Høringsnotatet peker på at det kommer omtrent dobbelt så mange saker fra Helsedirektoratet som fra Helsetilsynet til Helsepersonellnemda. Videre om sakene fra Helsedirektoratet at *«en betydelig del av disse gjelder de såkalte ELTE-sakene om godkjenning av psykologutdanning i Ungarn»*.

190 studenter utdannet ved ELTE fikk og får i perioden 2018 – 2022 et kompetanse-kompenserende program som totalt kostet 244 millioner kroner. At myndighetene treffer riktige avgjørelser til rett tid har derfor et betydelig økonomisk aspekt.

Dette er krevende saker som trenger spesifikk fagkompetanse. Mange av de store helseprofesjonene, som sykepleier og lege, er harmonisert under EØS-direktivet, i motsetning til psykologprofesjonen. Et gruppesøksmål fra 164 studenter fra ELTE ble endelig avgjort i norsk rett ved høyesteretts avvisning av anken etter lagmannsrettens dom. Saken er ikke avgjort hos ESA.

Saksøkerne påberopte seg EØS-direktivet som rettsgrunnlag for å få autorisasjon som psykolog. Psykologprofesjonen er svært mangeartet i Europa, noe EUs såkalte Mutual Evaluation fra 2013 – 2016 tydelig viste. Psykologstudiet er blant de mest populære i Norge med skyhøye karakterkrav. Svært mange tar derfor psykologutdannelse i andre europeiske land. Selv om det trolig nærmer seg en avklaring for ELTE-studentene, kommer det stadig utdannede fra andre land som søker og får avslag på autorisasjon som psykolog. Saksmengden for denne kategorien vil derfor neppe avta vesentlig. Snarere vil sakene bli mer kompliserte siden muligheten for å sette sammen studieløp nærmest er ubegrenset med stadig nye kombinasjoner.

Klage på avslag på søknad om autorisasjon fra slike nye kombinasjoner vil kreve permanent relevant fagkyndighet i nemda. Det er grunnen til at Helsepersonellnemda må opprettholde

psykolog som fast medlem. Det vil ikke være samsvar mellom premiss og konklusjon hvis høringsnotatet først påpeker det store volumet av saker som gjelder autorisasjon for psykologer og samtidig konkluderer med at det ikke lenger er behov for psykolog som fast medlem.

Det er heller ikke slik at psykologisk kompetanse er irrelevant i mange av de administrative reaksjonssakene mot leger og sykepleiere. Disse sakene dreier seg ofte om utilbørlig adferd overfor pasienter og har derfor større behov for psykologisk, enn medisinsk eller sykepleiefaglig ekspertise. Det gjelder ikke minst en vurdering av alvorlighet og omfang de psykologiske skadene som er påført pasientene. Men det gjelder først og fremst den faglige vurderingen av helsepersonellets mulighet for - og varighet av - nødvendig rehabilitering for å kunne få sin autorisasjon tilbake.

Selv om tilsynssakene mot psykologer er av begrenset omfang er behovet for spesifikk fagkompetanse like viktig her. Også tilsynssaker mot helsepersonell med psykiske plager vil få en mer faglig solid behandling med psykolog som fortsatt fast medlem av nemda.

Vennlig hilsen
Norsk psykologforening

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Håkon Skard', written in a cursive style.

Håkon Skard
President